

**Utåtande om ändring i lagen om elev- och studerandevård 7§ (1287/2013)
Korsholms kommun (bildningsavdelningen/ansvarig kurator) anför följande gällande
den föreslagna ändringen av den 7§ i lagen om elev- och studerandevård:**

I propositionen framförs förslag om en personaldimensionering för kuratorer och psykologer, detta är ett steg i rätt riktning. Dock finns det inte nämnt antalet enheter per anställd, vilket i praktiken på mindre orter kan innebära många enheter med färre elever/skola. Flera enheter innebär för den enskilt anställde flera personalrelationer och kulturer att ta i beaktande. Ju fler enheter en anställd har desto färre dagar kan man konkret finnas på plats, vilket även påverkar det förebyggande arbetet. Antalet enheter behöver därför också beaktas i den nya lagen för både kuratorer och psykologer. Att en kurator eller skolpsykolog skall ansvara för flera enheter än tre är inte ändamålsenligt. Psykologförbundet rekommenderar 2-3 enheter och 500-600 elever/psykolog. Denna rekommendation omfattar även vi.

Det är bra att skolpsykologens jobb även i fortsättningen är i nära anslutning till elever, deras familj och personal i skolan. Skolpsykologens arbete omfattar också generell elevhälsa och att jobba för bl.a. välmående och skolmotivation hos elever samt motverka mobbning, utanförskap och problematisk skolfrånvaro i samarbete med andra. Såsom psykologförbundet redan konstaterat kräver detta närvaro, kunskap om skolan samt ett nära och kontinuerligt samarbete med låg tröskel. Psykologförbundets rekommendation om max 500 elever/studerande per psykolog är även vår rekommendation för att kunna trygga ett kvalitativt bra jobb. Elevantalet i propositionen är olika för skolpsykologer och -kuratorer och tydlig motivering till detta saknas. I praktiken är bådats tjänster minst lika efterfrågade. På vårt område finns även många "byskolor" med färre elever, vilket gör att varje skolpsykolog har många skolor att fördela arbetstiden emellan. I praktiken försvårar detta ett nära samarbete med skolorna, att i ett tidigt skede kunna ge hjälp och stöd samt att vara tillgänglig för elever och personal i enlighet med elevvårdslagen. Antalet enheter behöver därför även tas ställning till eller klargöras hur arbetet på dessa områden ska fungera.

Den nuvarande Elev- och studerandevårdslagen har gett personal med annan utbildning än socionomer/sociala arbetare möjlighet att bli behöriga efter två års arbete. Detta har varit ett bra alternativ eftersom vi då får ett brett kunnande inom elevhälsan med personal från olika utbildningsområden. Den nya lagen skulle innebära att skolans kuratorer får ett snävare kunnande eftersom man kräver 60 studiepoäng socialt arbete. Det är inte många utbildare som erbjuder detta. Detta kommer genast att försvåra rekryteringen för att få en mångprofessionell personal med olika bakgrund. Om elevhälsan är tänkt att till sin karaktär vara konsultativt stöd och inga administrativa beslut skall fattas, och om syftet med kuratorstjänsten är att i ett så tidigt skede som möjligt förebygga, identifiera, lindra och undanröja hinder för inläring, inläringssvårigheter och andra problem i anslutning till skolgången och studierna, så finns det ingen grund till att kräva 60sv socialt arbete. Tvärtom så borde det kanske ingå i socionomutbildningen (och för socialarbetare) mera studiepoäng gällande barns och ungas psykiska utveckling och mående, så som en särskild studieinriktning.

I Österbotten har en stor del av skolkuratorerna annan utbildning än YH socionomer, många har examen från universitet, Politices Magister i Utvecklingspsykologi. Samtidigt kan konstateras att man i Österbotten satsat på förebyggande elevvårdsarbete THL:s uppföljning (Institutet för hälsa och välfärd, 2021a; 2021b) En medveten satsning på förebyggande lågtröskelverksamhet i skolorna som bidragit till att antalet barnskyddsfall är lågt. Med andra ord finns ingen grund till att ändra på behörighetskraven för skolkuratorer, tvärtom borde kunskap i elevers mående och utveckling betonas mera i utbildningarna.

Med hänvisning till ovanstående argument föreslår vi

7 §

Elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

Behörig att verka som kurator är den som avlagt en sådan högskoleexamen som avses i 7 § eller 8 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015). Som kurator kan även verka en person som har en för uppgiften lämplig högskoleexamen inom det sociala området, pedagogik

eller beteendevetenskaper. I utbildningen ska ingå eller utöver den ha avlagts högskolestudier som omfattar 60 studiepoäng och som består av universitetsstudier i socialt arbete eller studier som hör till en sådan högskoleexamen som avses i 8 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården. Varje läroanstalt ska ha tillgång till tjänster som tillhandahålls av elevhälsans psykolog och ansvariga kurator, som är en sådan yrkesutbildad person som avses i 7 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården.

Alternativt behålla nuvarande lagparagraf:

Som kurator kan verka en person som åtminstone avlagt en sådan högskoleexamen som avses i 8 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården ([817/2015](#)), eller en person som avlagt en lämplig högskoleexamen och som avlagt ämnesstudier inom det sociala området eller har minst två års arbetserfarenhet som kurator eller av någon motsvarande uppgift inom det sociala området. Varje läroanstalt ska ha tillgång till tjänster som tillhandahålls av elevhälsans ansvariga kurator, som är en sådan yrkesutbildad person som avses i 7 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården, och tillgång till en psykologs tjänster. ([29.12.2016/1501](#))

9 a §

Personaldimensionering inom elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

Vid anordnandet av psykolog- och kuratorstjänster enligt 9 § 2 mom. får antalet studerande per kurator vara högst ~~670~~ **500-600** och antalet enheter **3 per anställd** och antalet studerande per psykolog vara högst ~~780~~ **500-600 elever** och antalet enheter begränsas till **3 per anställd**.

Högaktningsfullt

Anna Sjölund, Ansvarig kurator

Kuratorer med utbildningar inom utvecklingspsykologi, YH socionom, behörighet som speciallärare mm

Skolpsykologer, legitimerade psykologer

Korsholms kommun